

Cuprins

St. Jude	7
Ratatul	21
Cu căt se gîndeau mai mult, cu atât se înfuria mai tare	169
Pe mare	289
Generatorul	409
Un ultim Crăciun	555
Corecții	675

JONATHAN
FRANZEN

Corecții

Traducere din limba engleză și note
de Cornelia Bucur

POLIROM
2017

O calma și o instrui cum să se apropie în siguranță de casă cînd se va întoarce cu copiii. Promise să lase mobilul deschis și să vină acasă mai devreme. Se abținu să compare starea ei mentală cu a lui.

Deprimat? Nu era deprimat. Semnele vitale ale sprințarei economiei americane se prelingenau pe ecranul împărțit în mai multe cîmpuri al televizorului. Orfic Midland crescuse cu un punct și trei optimi în ziua aceea. Dolarul american își batea joc de euro, trăgindu-i-o pe la spate yenu-lui. Virginia Lin trecu pe la el pentru a-i propune vînzarea unui pachet de acțiuni Exxon, la 104. Gary vedea pe deasupra riului, pînă în lunca din Camden, New Jersey, a cărei ruină dădea, de la înălțimea și distanța aceasta, impresia că este podeaua unei bucătării cu linoleumul smuls. Soarele strălucea mindru spre sud, motiv de ușurare: lui Gary îi dispăcea cînd părîntii lui veneau pe coasta de est și vremea era urîtă. Același soare strălucea acum deasupra vasului de croazieră undeva, la nord de Maine. Într-un colț al ecranului televizorului era capul vorbitor al lui Curly Eberle. Gary mări imaginea și dădu sonorul mai tare, în vreme ce Eberle conchidea:

— Un aparat de body-building cerebral – nu e o imagine rea, Cindy.

Prezentatorii TV, multilateral specializați și omniprezenti, pentru care risurile financiare nu erau decît amicii de chefuri ai potențialului pozitiv, dădură înțelept din cap ca răspuns.

— Un aparat de body-building cerebral, ho-kay! interveni fără pauză prezentatoarea. Și, în continuare, o jucarie care face furori în Belgia (!) și despre care autorul afirmă că ar putea avea un succes mai mare decît Beanie Babies!

Jay Pascoe trecu pe la el, să se vaite de piață obligațiunilor. Fetițele lui Jay aveau acum o profesoră de pian nouă și aceeași mamă bătrînă. Gary auzea căm unul din trei cuvinte rostite de Jay. Avea nervii la fel de întinși ca în după-amiază aceea de demult, cînd, înainte de a cincea întîlnire

cu Caroline, amândoi erau la fel de pregătiți pentru pierderea – în fine – a castității, incit fiecare oră care trecea era ca un bloc de granit, spart de un prizonier înlăntuit...

Pleca de la birou la patru și jumătate. În automobilul mare, suedezi, porni șerpuind pe Kelly Drive și Lincoln Drive, parăsind valea Schuylkill, cu ceața și autostrăzile ei, cu realitățile ei plate și scăpitoare, parcurgînd tunelurile de umbră și arcadele gotice ale frunzelor de toamna timpurii de pe Wissahickon Creek, pînă în arborealitatea fermecată din Chestnut Hill.

Cu excepția închipuirilor infierbintate ale lui Caroline, casa părea intactă. Gary băgă încet mașina pe alei, pe lîngă straturile de plante perene din care, aşa cum îi spusese ea, fusese furat indicatorul care anunța: PAZA ASIGURATĂ DE NEVEREST. De la începutul anului, Gary instalase și pierduse cinci asemenea indicatoare. Îl irita faptul că alimentează piața cu pancarte inutile, diminuînd valoarea avertismentelor NEVEREST adresate spăr-gatorilor. Inutil de precizat că aici, în înima cartierului Chestnut Hill, moneda de schimb din foaie de tablă a indicatoarelor Neverest, Western Civil Defense sau ProPhilaTex, aflată în orice curte, era susținută de increderea deplină și de creditul oferit de reflectoare și scanerele retiniene, de bateriile de rezervă, de liniile telefonice speciale, îngropate, de ușile cu telecomandă; în alte parti din nord-vestul Philadelphiei însă, dincolo de Mount Airy pînă în Germantown și Nicetown, unde sociopatii își vedea de afacerile lor murdare, exista o clasă de proprietari „milostivi”, care detestau ceea ce ar fi putut spune despre „valorile” lor achiziționarea unui sistem de securitate, dar ale căror „valori” liberale nu îi împiedicau să fure aproape săptămînal indicatoarele lui Gary pe care scria: PAZA ASIGURATĂ DE NEVEREST și să le planteze în propriile curți...

În garaj, fu cuprins de dorința de a rămîne așezat comod, asemenea lui Alfred, în scaunul mașinii și de a înhide ochii. Oprind motorul,

parcă oprise și ceva în interiorul creierului său. Unde îi dispăruseră dorința pătimășă și energia? Si aceasta făcea parte din căsnicie, aşa cum o știa el.

Se forță să coboare din mașina. O bandă strinsă de oboseală îi pornea de la ochi și sinusuri, oprindu-i-se la baza craniului. Chiar dacă, acum, Caroline era dispusă să îl ierte, chiar dacă el și ea reușeau într-un fel oarecare să scape de copii și să își facă de cap (ceea ce, sincer vorbind, era o imposibilitate), era probabil mult prea epuizat ca să mai poată da satisfacție. Dinaintea lui se întindeau cinci ceasuri populate de copii, pînă să ajungă singur cu ea, în pat. Fie și doar pentru a-și recăpăta energia pe care o avusese pînă în urmă cu cinci minute, ar fi avut nevoie de somn – opt ore, poate chiar zece.

Ușa din spate era închisă, cu lanțul pus. Bătu cît putu de ferm și vesel. Pe geam, îl văzu pe Jonah tropăind spre el în papuci de plastic și în slip, tastînd codul sistemului de alarmă, descuind ușa și desfăcind lanțul.

— Bună, tati, fac o sauna în baie, zise el și se îndepărta iar tropăind.

Tinta dorinței lui Gary, femeia blondă, muiată de lacrimi, pe care o consolase la telefon, stătea asezată lîngă Caleb și urmarea o reluare galactică la televizorul din bucătărie. Umanoizi plini de intenții bune, în pijamale unisex.

— Bună, zise el. Văd că totul e în regulă aici.

Caroline și Caleb aprobară dînd din cap, cu ochii duși pe alta planetă.

— Cred că să mă duc să instalez un indicator afară.

— Ar trebui să-l prinzi în cuie de un copac, spuse Caroline. Scoate-l de pe suportul lui și prinde-l în cuie de un copac.

Aproape emasculat de așteptarea frustrată, Gary își umplu plăminii cu aer și tuși.

— Ideea este, Caroline, că vrem să dăm un pic de clasă și de subtilitate mesajului transmis? Cînd trebuie să-ți legă indicatorul cu lanțuri ca să nu îți se fure...

— Am zis să-l bați în cuie.

— E ca și cum i-ai anunța pe sociopati: „Sintem neputincioși! Veniți și jefuiți-ne! Veniți și jefuiți-ne!”

— N-am zis să-l legi cu lanțuri. Am zis să-l bați în cuie.

Întinzîndu-se după telecomandă, Caleb dădu mai tare sonorul televizorului.

Gary coborî în subsol și, dintr-o cutie plată de carton, scoase ultimul dintre cele șase indicațoare pe care reprezentantul lui Neverest îl le vin-duse în vrac. La prețurile sistemelor de securitate Neverest, placutele erau incredibil de neglijent făcute. Tabla era vopsită inegal, prinșă cu nituri fragile de aluminiu pe niște țevi subțiri de metal, prea moi pentru a putea fi batute cu ciocanul în pamant (trebuia să sapi o groapă).

Cind se întoarse în bucătărie, Caroline nu ridică privirile. S-ar fi putut întreba dacă nu cumva halucinase închipuindu-și telefoanele ei panicate, dacă în chiloti nu ar fi avut și acum o pată umedă și dacă, în cele treizeci de secunde cit statuse el în subsol, ea nu ar fi zavorit la loc ușa, punind lanțul și reconectând alarmă.

El era, bineînțeles, bolnav mintal, în timp ce ea... Ea!

— Dumnezeule mare! exclamă el, formind data căsătoriei pe tastatura numerică.

Lăsînd ușa larg deschisă, ieși în curte și infipse nou indicator Neverest în gaura veche, sterilă. Cind se întoarse, un minut mai tîrziu, găsi ușa încuiată iar. Scoase cheile și descuie, apoi deschise ușa atât cît îi permitea lanțul, declanșînd alarmă preliminară în casă. Împinse în ușă, fortînd balamalele. Se gîndi dacă să nu se repeada cu umărul în ea, smulgînd lanțul din suruburi. Cu o strîmbătură și un țipăt, Caroline sări, apucîndu-se cu mîna de șale, apoi se grăbi impleticît să tasteze codul în limita celor treizeci de secunde disponibile.

— Gary, spuse ea, nu trebuie decit să bați.

— Am fost pînă în curte. La nici douazeci de metri distanță. De ce cuplezি alarmă?

— Habar n-ai ce s-a întimplat aici astazi, murmură ea în timp ce se intorcea, șchiopătind, la spațiul interstelar.

— Mă simt cam singură aici, Gary. Cam singură.

— Dar sănt aici. Nu? Acum sănt acasă.

— Da. Ai venit acasă.

— Hei, tata, ce-avem de mîncare astă-seară? întrebă Caleb. Putem să facem un mixed grill?

— Da, îi răspunse Gary. O să fac mixed grill și o să spăl și vasele și s-ar putea să tund și gardul viu pentru că eu, unul, mă simt perfect! E bine, Caroline? Ce zici, e bine?

— Da, sigur, chiar te rog să pregătești tu cîna, murmură ea cu ochii țintă la televizor.

— Bun, o să pregătesc eu cina.

Gary batu din palme și tuși. Avea senzația că, în pieptul și în capul lui, angrenajele tocite săreau de pe axe, mușcind din alte părți ale mașinăriei interne, în timp ce el cerea organismului un gest de bravură, o energie nedeprimată, pe care acesta pur și simplu nu era pregătit să o dezvolte.

Avea nevoie să doarmă bine la noapte, cel puțin sase ore. Pentru aceasta, își propuse să bea două pahare de martini cu vodcă și să se bage în pat înainte de ora zece. Răsturnă sticla de vodcă deasupra unui shaker cu gheată și o lăsă să gîlgîie pentru că el, mahar la CenTrust, nu avea motive să se rușineze pentru puțină relaxare la sfîrșitul unei zile grele de munca. Făcu focul cu lemn de vanilie și dădu peste cap paharul cu martini. Ca un banuț azvîrlit pe o orbită largă și oscillantă a decăderii, se întoarse în cerc în bucătărie și izbuti să prepare carne, dar se simți prea ostenit să o gateasca. Pentru că nici Caroline, nici Caleb nu-i acordaseră nici o atenție când își făcuse primul martini, își turnă acum un al doilea, care să-i dea energie și un elan general, și pe care îl consideră în mod oficial primul. Luptîndu-se cu efectul ca de lentilă de sticla al amețelii provocate de vodcă, ieși și azvîrli carne pe grătar. Îi copleși, din nou, aceeași epuizare, același deficit de neurofactori

pozitivi. În vazul intregii familii, își prepară al treilea martini (oficial al doilea), pe care îl dădu de dușcă. Pe fereastră, constată că grătarul era în flacări.

Umplu o cratiță de teflon cu apă, vârsind doar o parte în timp ce se repezea să o toarne peste foc. Un nor de aburi, fum și aerosoli cu grăsimi se ridică în aer. Întoarse toate bucățile de carne cu partea carbonizată, lucioasă în sus. Se simțea un miros de arsura umedă, ca acela pe care îl lasă în urma lor pompierilor. Jarul nu mai avea destulă viață decât pentru a colora stins partea cruda a bucătilor de carne, în ciuda faptului că le mai lăsă pe grătar încă zece minute.

În vremea aceasta, miraculos de amabilul său fiu Jonah așezase masa, punând pe ea piinea și untul. Gary servi bucatelele mai puțin arse și mai puțin crude soției și copiilor. Minuind stîngaci furculița și cuțitul, își umplu gura cu scrum și pui în singe, prea obosit ca să le mesece și să le înghită, prea obosit ca să se ridice de la masă și să le scuipe. Rămase cu carnea de pasare nemes-tecată în gură pînă se trezi cu saliva scurgîndu-i-se pe bărbie – nefericită modalitate de a-și demonstra starea de sănătate mentală. Înghiți bolul alimentar întreg. Îl simți ca pe o minge de tenis coborîndu-i în stomac. Familia îl privea.

— Tata, te simți bine? îl întreba Aaron.

Gary se sterse pe bărbie.

— Foarte bine, Aaron, mulțumesc. Buiul e tam-tare. Cam tare.

Tuși, intregul esofag o coloană în flacări.

— Poate-i mai bine să te duci să te întinzi în pat, ii spuse Caroline ca unui copil.

— Cred că o să mă duc să tund gardul alături.

— Arăți cam obosit, continuă Caroline. Poate ar trebui mai degrabă să te întinzi.

— Nu-s obosit, Caroline. Mi-a intrat fum în ochi.

— Gary...

— Știu că ai spus la toată lumea că sufăr de depresie clinică, dar se întîmplă că nu sufăr.